

DE ZORGVISIE VAN ONZE SCHOOL : EEN BREDE VISIE OP ZORG !

Een continuüm van zorg vanuit het opvoedingsconcept

Als school hebben we de opdracht om met brede zorg te werken aan de ontplooiing van iedere leerling. Dat is de vierde pijler van de *Opdrachten voor het katholiek basisonderwijs in Vlaanderen*. Als katholieke school ligt daar de basis van onze zorgvisie. We concretiseren die pijler in het zorgcontinuüm van de school. Deze visie beschrijft hoe het zorgbeleid in onze basisschool is uitgebouwd. Ons zorgcontinuüm bestaat uit vier fasen.

Visie vanuit de katholieke identiteit

Als katholieke basisschool willen we dat alle leerlingen gelukkig worden, zeker de leerlingen die (groei)kansen dreigen te missen. We doen dat vanuit het voorbeeld van Jezus van Nazareth. We zijn ervan overtuigd dat God voor ieder kind een toekomst heeft, wat ook de mogelijkheden en beperkingen van het kind zijn. Als katholieke basisschool willen we leerlingen optillen naar een hoger ontwikkelingsniveau en hen vaardig maken om deel te nemen en mee te bouwen aan een betere samenleving. Daarvoor werken we als leerkracht aan de ontplooiing van elke leerling vanuit de pedagogie van de hoop en het geloof in de groeimogelijkheden van elke leerling. Brede basiszorg staat daarbij voorop. Die brede basiszorg staat voor de blijvende bekommernis om alle leerlingen optimale kansen te geven. Het is vooral onze zorg om leerlingen vanuit hun talenten en mogelijkheden te laten ontwikkelen tot een harmonische persoonlijkheid. Die zorg beperkt zich niet tot het cognitieve, maar richt zich op alle ontwikkelingsdomeinen. Voor leerlingen die in hun ontwikkeling of leren bedreigd zijn, hebben we als school doelgerichte initiatieven ontwikkeld. Daarvoor overleggen we voortdurend met alle leden van het schoolteam en werken we samen met alle betrokkenen. Dat zijn onder meer de leerling zelf, zijn ouders, maar ook medewerkers van het CLB.

Samenwerking en overleg

Een goede zorgwerking staat of valt met samenwerking en overleg.

Van bij het begin dat een kind naar onze school komt, zorgen we voor een respectvol overleg met de ouders. Waar mogelijk betrekken we de leerling erbij. Die is immers de eerste betrokkene. We werken aan een open en eerlijke communicatie op basis van gelijkwaardigheid om zo tot resultaten te komen. Uiteraard overleggen we binnen ons leerkrachtenteam en met het CLB. We overleggen over de begeleiding voor deze specifieke leerling en zorgt ervoor dat alle initiatieven op elkaar afgestemd zijn.

Soms zijn we als school aangewezen op ondersteuning van externe partners: het revalidatiecentrum, GON- of ION-begeleiders, scholen buitengewoon onderwijs of therapeuten. Het CLB is dan de draaischijf. Dat betekent dat het CLB samenwerkt met andere diensten uit de welzijns- en gezondheidssector en daarmee afspraken maakt. Die afspraken hebben bijvoorbeeld te maken met verwijspcedures, welk overleg mogelijk is, hoe informatie wordt teruggekoppeld en afgestemd op de werking in de klas. We raadplegen hiervoor de sociale kaart : die biedt een online overzicht van alle voorzieningen uit de welzijn- en gezondheidssector in Vlaanderen en Brussel. Daaronder vallen onder andere de centra geestelijke gezondheidszorg, het buurtwerk, de huisartsen, OCMW's, politie, het vertrouwenscentrum kindermishandeling en de opvoedingswinkel.

Scholengemeenschap De Kubus waartoe onze school behoort, biedt ook ondersteuning voor de zorgwerking. Dit gebeurt door de organisatie van een zorgplatform waar allerlei informatie wordt uitgewisseld. Regelmatig worden ook gezamenlijk vormingsinitiatieven georganiseerd. Dit heeft als voordeel dat als je deskundigheid deelt, je de handelingsbekwaamheid van je team en van de individuele leerkracht vergroot.

We bekijken ook om intensievere contacten te hebben met het buitengewoon onderwijs. We denken dat hun aanpak en expertise inspirerend kan werken.

Om een zorgvisie te ontwikkelen en uit te bouwen, kun je indien nodig doen beroep doen op de pedagogische begeleiding.

Continuüm van zorg op school

Als je in groei gelooft, werk je continu op zorgzame wijze aan ontwikkelingskansen. Zorg is iets wat overal in voorkomt, iets wat leeft binnen de schoolmuren; het is een manier van kijken naar, van denken over, het gaat over een zorgbrede aanpak op alle terreinen; het is een manier van zijn.

- werken aan een brede basiszorg (fase 0)

Bovenaan in het zorgcontinuüm staat de brede basiszorg (fase 0). De brede basiszorg die de leerkracht aan alle leerlingen biedt, vergelijken we met de zorg van ouders voor hun kinderen. Zoals een ouder zorgt voor zijn kind, zo zorgt ook de leerkracht voor zijn leerlingen: hij houdt rekening met de verschillen tussen de leerlingen.

Om elke leerling optimale groeikansen te geven, plaatsen we zijn onderwijsbehoeften centraal. De leerkracht stimuleert de ontwikkeling van de leerlingen via een krachtige leeromgeving. Hij werkt preventief. Hij probeert dus problemen te voorkomen.

Hij versterkt wat goed gaat om te kunnen werken aan wat minder goed gaat. De leerkracht is de eerstelijns hulp en dus de spilfiguur van de zorg !

- verhoogde zorg (fase 1)

Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften voorzien leerkrachten verhoogde zorg. Die wordt bij voorkeur binnen de klascontext gerealiseerd. Het zorgteam ondersteunt deze verhoogde zorg. Het schoolteam bezit voldoende expertise om de leerlingen de nodige ontwikkelingskansen te bieden. Leerlingen en hun ouders worden als ervaringsdeskundigen nauw betrokken. Op die manier kunnen de leerlingen het gemeenschappelijke curriculum blijven volgen.

Bij het bieden van deze extra zorg doen we waar nodig beroep op het CLB. Deze nauwe samenwerking dient om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op te volgen, voor hen specifieke interventies uit te werken en die met de leerkracht te overleggen.

- uitbreiding van zorg (fase 2)

Voor een kleiner aantal leerlingen volstaat de verhoogde zorg uit fase 1 niet. Ouders, leerkrachten, de leerling zelf of het CLB kunnen dit signaleren aan het zorgteam. Het zorgteam overlegt met alle betrokkenen en zoekt welke bijkomende ondersteuning nodig is voor de verdere begeleiding van die leerling. Fase 2 is dan ook de fase van *uitbreiding van zorg*. We vragen als school, na toestemming van de ouders, aan het CLB om die leerlingen intensiever te begeleiden. Tijdens het MDO (multidisciplinair overleg) bespreken we samen met het CLB de aanpak van de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de ouders en de leerkracht.

Als schoolteam gaan we samen met ouders, leerling en CLB actief op zoek naar oplossingen. In deze fase kan handelingsgerichte diagnostiek nodig zijn. Het CLB heeft de regie voor het verloop van de handelingsgerichte diagnostiek in handen. Het CLB is draaischijf voor contacten met relevante externen, dat zijn zowel diagnosticerende als hulpverlenende instanties. Het CLB zorgt ervoor dat de inbreng van externen maximaal afgestemd is op de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders.

In overleg met de ouders en de leerling bekijken we de specifieke maatregelen zoals compenseren en dispensereren, en eventueel over studievoortgang op basis van een individueel aangepast curriculum. De leerkracht en het zorgteam bepalen mede de individuele aanpak op basis van de adviezen uit het diagnostisch traject.

- overstap naar school op maat (fase 3)

Het kan zijn dat het zorgaanbod van onze school en eventuele ondersteuning door externen onvoldoende antwoord biedt op de (gewijzigde) specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. De aanpassingen die nodig zijn om in te gaan op de zorgvraag van de leerling, zijn niet langer redelijk of blijken onvoldoende om het gemeenschappelijk curriculum te blijven volgen. De leerling heeft nood aan een individueel aangepast curriculum. Na een overleg met de klassenraad, ouders en CLB en nadat het verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs werd afgeleverd, kan de school de inschrijving het volgende schooljaar ontbinden. Een overstap naar een school op maat, met een meer specifiek aanbod, is aangewezen. Als ouders kunnen ook in onze school studievoortgang op basis van een individueel aangepast curriculum vragen. Er wordt daarvoor dan een afweging gemaakt van de aanpassingen die nodig zijn om de leerling in een individueel aangepast curriculum mee te nemen. Als beide partijen (school en ouders) erop ingaan, dan wordt er duidelijk gecommuniceerd welke aanpassingen er zullen komen in het curriculum en hoe de aanpak zal zijn. Als schoolteam blijven we dan de leerling actief helpen en communiceren we open met de betrokken partners. Het schoolteam bespreekt met de ouders, de leerling en het CLB de verschillende mogelijkheden en ondersteunt het keuzeprocess. Bij schoolverandering zoeken we samen naar een handelingsgerichte overdracht.

Handelingsgericht werken als motor voor het continuüm

Onze zorgvisie is opgebouwd vanuit de principes van handelingsgericht werken (HGW). De visie en de methodiek van HGW helpen ons als school om de interne werking te optimaliseren. HGW biedt ons een gezamenlijk kader voor al wie betrokken is bij zorg op school: de leden van het schoolteam (onder andere de directie, de leerkracht, zorgcoördinator en het zorgteam), de pedagogische begeleiding, het CLB als partner van de school en eventuele andere externe partners, uiteraard de ouders en waar mogelijk de leerling zelf. HGW bundelt de krachten van al die actoren. Het beïnvloedt alle aspecten van het zorgbeleid en alle fases van de zorg.

HEEL CONCREET BETEKENT DIT IN DE PRAKTIJK VAN HET SCHOOLJAAR 2016-2017

IN DE LAGERE SCHOOL

beleidsmatig :

- elke leerkracht werkt aan brede basiszorg. Iedereen wordt betrokken in de zorgwerking en krijgt ook de kans om zich te vormen in deze materie
- een 4/5 zorgcoördinator (werkt niet op vrijdag) : Bernadette Bulkman
- overleg met het zorgteam (ongeveer om de 14 dagen à 3 weken)
- er is een duidelijke communicatie naar de ouders toe omtrent de zorg voor hun kind.

Werking :

- elke leerkracht werkt in eigen klas aan brede basiszorg
- de taak van zorgcoördinator is
  - * op schoolniveau : bijwonen van zorgplatforms en andere overlegorganen
  - * op leerkrachtniveau : coach van de leerkrachten bij specifieke problemen

* op klasniveau : afnemen van tests en beheer van de leerlingendossiers, organiseren MDO's, werken in niveaugroepen

* op leerlingniveau : beheer van de leerlingendossiers, individueel of in kleine groepjes bijwerken van leerlingen

*de zorg spitst zich in hoofdzaak toe op de 1ste en 2de leerjaren en gaat nog actief door in het 3de en 4de leerjaar ; in het 5de en 6de leerjaar wordt er nog goed opgevolgd en gecoacht, maar worden de leerlingen niet meer uit de klas gehaald

* aanspreekpunt voor pestgedrag.

IN DE KLEUTERSCHOOL

beleidsmatig :

- elke leerkracht werkt aan brede basiszorg. Iedereen wordt betrokken in de zorgwerking en krijgt ook de kans om zich te vormen in deze materie

- een halftijdse zorgjuf : Ingrid Polfliet

- extra ondersteuning : juf Lotte en juf Saskia

- overleg met het zorgteam : om de 5 à 6 weken

- duidelijke communicatie naar de ouders toe omtrent de zorg voor hun kinderen.

Werking :

- elke leerkracht werkt in eigen klas aan brede basiszorg

- de taak van zorgjuf is

* op schoolniveau : bijwonen van zorgplatforms en andere overlegorganen

* op leerkrachtniveau : coach van de leerkrachten bij specifieke problemen

* op klasniveau : afnemen van tests en beheer van de leerlingendossiers, organiseren MDO's, klasinterne ondersteuning

* op kleuterniveau : beheer van de leerlingendossiers, aanpak van problemen bij specifieke leerlingen

- extra ondersteuning in de kleuterschool

* op regelmatige basis wordt de klas 1 lestijd overgenomen door juf Lotte. Dit geeft aan de klasleerkracht de mogelijkheid om gericht te observeren en om dit dadelijk in te brengen in het zorgsysteem

* Juf Lotte geeft ook gerichte ondersteuning aan individuele kleuters en dit voor een langere periode. Ze doet dit in opdracht van de klasjuf/zorgjuf. Beide krijgen regelmatig feedback over de vorderingen.

* werken met Bodymap : hier geven zorg en bewegingsopvoeding mekaar de hand. Juf Saskia is hier de verantwoordelijke en meester David is hier uiteraard nauw betrokken. Ook hier worden de ouders op de hoogte gebracht en waar nodig van nabij betrokken.

HET ZORGTEAM VAN DE SCHOOL

juf Bernadette Bulkman (zorgcoördinator)

juf Ingrid Polfliet (zorgjuf kleuterschool)

meester Wim (directeur)

mevrouw Marijke Van Acker (ankerfiguur CLB)